

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 392 / 2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήμα Γ'

Συνεδρίαση της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2014

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ.

Μέλη: Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος,
Παναγιώτης Σπανός, Ανδρέας Ανδρουλιδάκης,
Ευστράτιος Συνοίκης, Ευαγγελία Σκαλτσά,
Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Παναγιώτης Ιω. Σπανός Νομικός Σύμβουλος.

.....

Αριθμός Ερωτήματος: Το από 10-12-2014 (με αρ. Εμπιστ. πρωτ. 0145/2014)
έγγραφο ερώτημα του Πρύτανη του Εθνικού και
Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) με το
συνημμένο σ' αυτό Νο 175/21-11-2014 ΠΡΑΚΤΙΚΟ του
Δ.Σ. της εταιρίας «MONDIAL POL SECURITY A.E.»
με την τελική πρόταση συμβιβασμού των εκατέρωθεν
αξιώσεων αυτής και των αντιστοίχων του ΕΚΠΑ.

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν επιτρέπεται στο ΕΚΠΑ να συνάπτει
συμβιβασμούς και με ποια διαδικασία (π.χ. με το Ν.
3086/2002 άρθρο 19 παρ. 2 ή άλλες διατάξεις;) και

ειδικότερα εάν επιτρέπεται να συνάψει την ως άνω συγκεκριμένη σύμβαση συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών από την παροχή των υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων και χώρων του από την άνω εταιρία.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Γ' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδότησε ομόφωνα, ως ακολούθως:

I. ΣΥΝΤΟΜΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ και ΕΡΩΤΗΜΑ ΤΟΥ ΠΡΥΤΑΝΗ

Στο από 10-12-2014 (με αριθμό Εμπιστ. πρωτ. 0145/2014) έγγραφο ερώτημα του Πρύτανη του ΕΚΠΑ αναφέρονται τα ακόλουθα :

«Σχετικά με το αίτημα συμβιβασμού της εταιρείας φύλαξης "MONDIAL POL SECURITY A.E", όπως αυτό έχει οριστικοποιηθεί με το συνημμένο Νο 774/21-11-2014 ΠΡΑΚΤΙΚΟ του Δ.Σ. της εταιρίας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σύμφωνα με την με αρ. πρωτ. 2014009755/29-09-2014 επιστολή της Διευθύντριας των Οικονομικών Υπηρεσιών παρασχέθηκαν οι αναφερόμενες στο συμβιβασμό υπηρεσίες φύλαξης των κτηρίων του και του περιβάλλοντος αυτά χώρου τακτικές και έκτακτες μέχρι 30/06/2014. Επίσης σας γνωρίζουμε ότι υπάρχουν για όλα τα τιμολόγια βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης των εργασιών αυτών για κάθε αναφερόμενο μήνα από τριμελείς επιτροπές, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται και ο επόπτης κάθε κτηρίου, όπως ορίστηκε με την από 23/11/2007 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα έγγραφα της Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (29/9/14) στα υποβληθέντα τιμολόγια οι αμοιβές φύλαξης έχουν υπολογιστεί με βάση την από 23/11/2006 οικονομική προσφορά, που είχε καταθέσει η ανάδοχος εταιρεία "MONDIAL POL SECURITY A.E" στο πλαίσιο του ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού με αρ. διακ. 21/2006. Οι αμοιβές αυτές καταβάλλονταν μέχρι τον Ιανουάριο 2013, που ο Επίτροπος σταμάτησε να θεωρεί τα σχετικά εντάλματα, λόγω καθυστέρησης της ολοκλήρωσης του νέου διαγωνισμού.

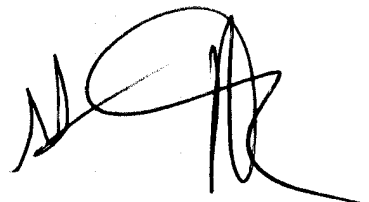
Η εταιρεία η οποία παρείχε υπηρεσίες φύλαξης στο ΕΚΠΑ με την από 22/11/2008 σύμβαση διάρκειας 24 μηνών, εξακολούθησε να παρέχει τις αυτές υπηρεσίες με απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου της 12ης Συνεδρίασης του Ακαδημαϊκού Έτους 2009-2010 και έκτοτε εξακολούθησε η παροχή των υπηρεσιών κανονικά, το δε Πανεπιστήμιο τις αποδεχόταν και εντάλματα θεωρούνταν κανονικά.

Όσον αφορά τις απαιτήσεις της εταιρείας κατά του ΕΚΠΑ:

- 1) Σύμφωνα με την 4243/2014 οριστική απόφαση του Π.Π.Α. επιδικάσθηκαν συνολικά αξιώσεις ποσού 817.434,40€ που αναλύονται ως εξής:

Κεφάλαιο	749.938,10€
Νόμιμοι Τόκοι	44.996,30€
Δικαστική Δαπάνη	22.500,00€

- 2) Με τη δεύτερη αγωγή η εταιρεία αξιώνει συνολικό ποσό 1.053.901,21 € που αναλύεται ως εξής:

Κεφάλαιο	1.028.196,21€
Νόμιμοι Τόκοι	25.705,00€

Το σύνολο των αξιώσεων (επιδικασθέντων και μη) στις δύο αγωγές ανέρχεται στο ποσό των 1.871.335,61€. Επίσης, υπάρχουν τιμολογημένες υπηρεσίες φύλαξης Μαΐου, Ιουνίου, Ιουλίου 2014 ποσού 402.301,20€. Λαμβάνοντας τα ως άνω υπόψη, **οι συνολικές απαιτήσεις της εταιρείας ανέρχονται στο ποσό των 2.273.636,81€.**

Κατά τη διαπραγμάτευση που πραγματοποιήθηκε, η εταιρεία συμφώνησε να αποζημιωθεί στο ποσό των 1.700.000,00 €, παραιτούμενη από κάθε άλλη απαίτηση ενάντια του Πανεπιστημίου.

Σχετικά με τη με αριθ. καταθ. 126324/2014/12-11-2014 αγωγή του ΕΚΠΑ κατά της άνω εταιρίας, οι απαιτήσεις μας (από τις διαρρήξεις κλοπές κλπ. κατά τη φύλαξη) εκτιμώνται ως επισφαλείς, λόγω του ότι δεν έχουν μέχρι σήμερα διευκρινιστεί επαρκώς οι χρόνοι των αναφερόμενων στην αγωγή συμβάντων και δεν υπάρχουν επαρκή αποδεικτικά μέσα, ώστε να αναμένεται με βεβαιότητα η ευδοκίμησή της. Για το λόγο αυτό, στα πλαίσια του άνω συμβιβασμού και του περιορισμού των εκατέρωθεν απαιτήσεων, το ΕΚΠΑ θα παραιτηθεί της άνω αγωγής του, όπως και της ασκηθείσας έφεσής του κατά της 4243/2014 οριστικής απόφασης του Π.Π.Α., αλλά και κάθε άλλης τυχόν αξίωσής του από την αιτία της φύλαξης.

Συμπερασματικά, ο συμβιβασμός που προτείνεται είναι οικονομικά επωφελής για το ΕΚΠΑ καθώς μειώνει τις οικονομικές υποχρεώσεις του κατά 573.636,81 € που αποτελεί και το όφελος που προκύπτει από τον συμβιβασμό, ήτοι 25,2 % επί των απαιτήσεων.

Κατόπιν αυτών, παρακαλώ να γνωμοδοτήσετε εάν επιτρέπεται στο ΕΚΠΑ να συνάψει συμβιβασμούς και με ποια διαδικασία (π.χ. με το Ν. 3086/2002 άρθρο 19 παρ. 2 ή άλλες διατάξεις;) και ειδικότερα εάν επιτρέπεται να συνάψει την ως άνω συγκεκριμένη σύμβαση συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών από την παροχή των υπηρεσιών φύλαξης των κτηρίων και χώρων του από την άνω εταιρία.»

II. Κρίσιμες διατάξεις

I. α. Στα άρθρα 6, 17 και 19 του Ν. 3086/2002 "Οργανισμός Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ..." (Α'324), μεταξύ άλλων, ορίζονται και τα εξής:

(1) «Άρθρο 6 Αρμοδιότητες Επιτροπών, Τμημάτων και Ολομέλειας

1. Οι Επιτροπές γνωμοδοτούν: Για τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ενδίκων βοηθημάτων από το Δημόσιο και την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, που ασκήθηκαν από αυτό, την αποδοχή αγωγών ή άλλων ενδίκων βοηθημάτων, που ασκήθηκαν κατά του Δημοσίου και τη ρύθμιση χρεών πτωχών οφειλετών του, εφόσον το αντικείμενο της διαφοράς σε όλες τις περιπτώσεις αυτές δεν υπερβαίνει το ποσό της καθ' ύλην αρμοδιότητας του Μονομελούς Πρωτοδικείου και για τη μη άσκηση ενδίκων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων, που έχουν εκδοθεί και την παραίτηση από ένδικα μέσα, που έχουν ασκηθεί, ανεξαρτήτως ποσού.

2. Τα Τμήματα γνωμοδοτούν:

α) Σε υποθέσεις, που δεν υπάγονται στην αρμοδιότητα των Επιτροπών ή παραπέμπονται σ' αυτά από Επιτροπή λόγω της σπουδαιότητάς τους.

β).... γ).... Επίσης σε ερωτήματα, που υπογράφονται από τον Πρόεδρο Διοικητικού Συμβουλίου ή άλλο κατά νόμο όργανο Διοίκησης Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., εφόσον αφορούν ζητήματα της αρμοδιότητάς τους, ενώ ερωτήματά τους με γενικότερο ενδιαφέρον υπογράφονται μόνο από τον εποπτεύοντα Υπουργό».

(2) « Άρθρο 17. Γραφεία Νομικών Συμβούλων

1. Στη Βουλή των Ελλήνων, σε κάθε Υπουργείο, στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο,και στον Πειραιά, λειτουργεί Γραφείο Νομικού Συμβούλου. καθένα των οποίων έχει τις αρμοδιότητες, που ορίζουν οι διατάξεις του άρθρου 55 παρ. 2 του Ν. 2214/1994 (ΦΕΚ 75 Α') και του άρθρου 14 παρ. 10 του Ν. 2227/1994 (ΦΕΚ 129 Α'), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 11 του Ν. 2732/1999 (ΦΕΚ 154 Α') αντίστοιχα. Τα Γραφεία αυτά υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου».

(3) « Άρθρο 19. Λειτουργία Γραφείων Ν.Σ.Κ. σε Νομικά Πρόσωπα και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές

Ο χειρισμός των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων των Γραφείων Νομικού Συμβούλου και των Δικαστικών Γραφείων, που λειτουργούν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές, γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που διέπει το Ν.Σ.Κ., με εξαίρεση το χειρισμό δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων των Α.Ε.Ι., που γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν αυτά. Το ίδιο ισχύει και όταν η νομική υπηρεσία τους διεξάγεται από μέλος του Ν.Σ.Κ. Σε σημαντικά θέματα τα μέλη του Ν.Σ.Κ. μπορούν να εισάγουν ερωτήματα των παραπάνω Ν.Π.Δ.Δ., Ανεξάρτητων Αρχών και Α.Ε.Ι. ενώπιον των Τμημάτων ή της Ολομέλειας του Ν.Σ.Κ. για έκδοση γνωμοδότησης¹»

β. (1) Στο άρθρο 272 του Ν. 5343/1932 "Περί οργανισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών" (Α'86), όπως αυτό ισχύει (μετά και την αντικατάστασή του από το άρθρο 5 του Ν. 118 / 1975 και την παρ. 44^α του Ν. 4115/2013 (Α'24), μεταξύ άλλων, ορίζονται και τα ακόλουθα:

« Άρθρον 272.

1. Το Δικαστικόν Τμήμα του Πανεπιστημίου αποτελείται εκ του Προϊστάμενου του Τμήματος και των παρ' αυτό υπηρετούντων δικηγόρων. Τα καθήκοντα του Προϊσταμένου δύναται να ανατίθενται εις Πάρεδρον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, αποσπώμενον παρά το δικαστικόν τμήματι, δια κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, εκδομένης μετά γνώμην του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. 2 ... 3 ...

4. Την γενικήν εποπτείαν του δικαστικού τμήματος έχει ο Νομικός Σύμβουλος του Πανεπιστημίου², την δε ειδικωτέραν εποπτείαν επί της λειτουργίας του τμήματος και της

¹ Σχετικώς, η προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. β' του Π.Δ.282/1996 (Α'199) δεν εξαιρούσε τα ΑΕΙ από την άνω διαδικασία.

² Τη θέση αυτή κατείχε καθηγητής Νομικής, αλλά η σχετική διάταξη, ως προς αυτό, έχει καταργηθεί.

διεκπεραιώσεως των πάσης φύσεως υποθέσεων έχει ο προϊστάμενος του τμήματος Πάρεδρος.

Κανονισμός καταρτιζόμενος και εγκρινόμενος εντός εξαμήνου από της δημοσιεύσεως του παρόντος υπό της Συγκλήτου μετά γνώμην του Νομικού Συμβούλου, θέλει ορίζει τα της οργανώσεως και λειτουργίας του δικαστικού τμήματος.».

(2) Κατ' εξουσιοδότηση της αμέσως ως άνω διάταξης εκδόθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας του Δικαστικού (Τμήματος) Γραφείου με αριθ. **1612/19562/1981**, που εγκρίθηκε με την από 16.4/4.5.81 Απόφαση της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αθηνών (Β' 254). Στις πιο κάτω διατάξεις του Κανονισμού αυτού, μεταξύ άλλων, αναφέρονται και τα ακόλουθα:

« Άρθρον 5.

1. Η εις το Δικαστικόν Τμήμα ανάθεσις υποθέσεως, συνεπάγεται την υποχρέωσιν τούτου προς εξάντλησιν πάσης ενδεικνυομένης δικαιοτηριακής ή εξωδίκου ενεργείας και παραστάσεως προς υπεράσπισιν των συμφερόντων του Παν/μίου.

2. Εις το Δικαστικόν Τμήμα υπάγεται και η καθοδήγησις των υπηρεσιών του Παν/μίου επί των δημιουργουμένων εις αυτάς, αναφορικώς προς ενεργειάν τινα, νομικών δισταγμών, είτε δια προφορικών συμβουλών, είτε δια γραπτών γνωμοδοτήσεων κατόπιν σαφούς και ωρισμένου εγγράφου ερωτήματος μετά παραθέσεως του αναγκαίου ιστορικού, ει δυνατόν δε και των συναφών προς το θέμα διατάξεων ως και των επί του θέματος απόψεων της ερωτώσης υπηρεσίας.

Άρθρον 6.

1. Οι δικηγόροι του Παν/μίου, άμα τη εις αυτούς περιελεύσει εισαγωγικού δικογράφου πολιτικής διαφοράς ή εξωδίκου ανακοινώσεως απαιτήσεως τρίτου κατά του Παν/μίου, οφείλουν:

α) Όπως, προκειμένης απαιτήσεως κατά του Παν/μίου προφανώς βασίμου, συντάξουν έγγραφον εισήγησιν, δια την αναγνώρισιν της απαιτήσεως, υποβλητέαν, διά του Προϊσταμένου του Τμήματος εις το αρμόδιον Οικονομικόν Συμβούλιον.

β) Όπως υποκειμένης αξιώσεως χρηζούσης διερευνήσεως, προβαίνουν εις την συγκέντρωσιν των αναγκαίων πληροφοριών, δι' απεύθυνσεως ειδικού ερωτηματολογίου αναλόγου προς τα δια την υπεράσπισιν της υποθέσεως αναγκαιούντα εν γένει στοιχεία και εξ αυτής προκύπτοντα θέματα, εις την αρμοδιαν Υπηρεσίαν του Παν,μίου, υποχρεουμένην αμελλητί να ενεργήση κατά τα ειδικώτερον εις το άρθρου 7 του παρόντος οριζόμενα, και εν γένει όπως προβαίνουν εις οιανδήποτε λυσιτελή ενέργειαν προς εξακρίβωσιν των συνιστώντων το αντικείμενον της διαφοράς και εχόντων ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της εκκρεμούς δίκης πραγματικών γεγονότων, επί, τω τέλει είτε της προ της ενάρξεως της ενώπιον του δικαστηρίου διαδικασίας ή και κατά την διαδρομήν αυτής εξωδίκου αναγνωρίσεως ή συμβιβαστικής επιλύσεως της διαφοράς, είτε της αποτελεσματικής αντικρούσεως των αβασίμων αξιώσεων.

2. Ομοίως οι δικηγόροι του Παν/μίου οφείλουν όπως γνωστοποιούν αμελλητί εις την αρμοδιαν υπηρεσίαν του Παν/μίου το αποτέλεσμα πάσης δικαστικής ή εξωδίκου ενεργείας των (αναβολήν ή συζήτησιν ή ματαιώσιν εκδικάσεως υποθέσεως, έκδοσιν δικαστικής αποφάσεως κλπ)

Άρθρον 9.

Μετά την έκδοσιν δικαστικής αποφάσεως, δι' ης ηττάται εν όλω ή εν μέρει το Παν/μιου, ο χειριζόμενος την υπόθεσιν δικηγόρος οφείλει αμελλητί να συντάξη εισήγησιν, υποβλητέαν, δια του Προϊσταμένου του Δικαστικού Τμήματος και υπογραφομένην υπ' αυτού, εις το Οικονομικόν Συμβούλιον, περιέχουσαν συνοπτικώς μεν αλλά ωρισμένως τα ιστορικόν της υποθέσεως, τα αίτια της δημιουργίας της δίκης, τα αναφεύμενα κατά την διεξαγωγήν αυτής νομικά και πραγματικά ζητήματα, τας περί της ορθότητος ή πλημμελείας της αποφασεώς απόψεις του και πρότασιν περί αποδοχής αυτής ή περί προσβολής της δια των προσηκόντων ενδίκων μέσων, μετά των δυναμένων ευσταθήσουν οικειών λόγων.»

γ. Με τα άρθρα 40, 41 και 42 του Ν.Δ. 496/1974 "Λογιστικό των ΝΠΔΔ - Συμβάσεις ... κλπ" (Α' 204) ορίζονται τα επόμενα:

« Άρθρον 40 . Συμβάσεις δια λογαριασμόν ν.π.δ.δ. Προϋποθέσεις συνάψεως Συμβάσεων

Συμβάσεις, δια των οποίων δημιουργούνται υποχρεώσεις εις βάρος του ν.π. δεν δύναται να συνομολογηθούν, εφ' όσον δεν προβλέπονται υπό των διεπιουσών τούτο γενικών ή ειδικών διατάξεων³ .

Άρθρον 41.

Τύπος Συμβάσεων

Πάσα σύμβασις δια λογαριασμόν του ν.π., έχουσα αντικείμενον άνω των 10.000 δραχμών⁴ ή δημιουργούσα υποχρεώσεις διαρκείας, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως, υποβάλλεται εις τον τύπον του ιδιωτικού εγγράφου. Το ποσόν τούτο δύναται να αυξομειούται δι' αποφάσεων του Υπουργού των Οικονομικών, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η πρότασις καταρτίσεως συμβάσεως και η αποδοχή αυτής δύναται να γίνουν και δι' ιδιαιτέρων εγγράφων.

Η εκ της μη τηρήσεως του τύπου της εγγράφου αποδοχής ακυρότης, αίρεται εν περιπτώσει εκπληρώσεως της συμβάσεως.

Άρθρον 42.

Συνομολόγησις Συμβάσεων.

Νόμιμος εκπρόσωπος του ν.π. δια την συνομολόγησιν συμβάσεων, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως δια τον περί αυτού κειμένων διατάξεων, είναι ο Πρόεδρος του διοικούτος τούτο συλλογικού οργάνου.»

³ Συναφώς, με τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 2 του Ν. 2362/1995, όπως ισχύει μετά το Ν. 3871/2010, ορίζεται ότι: «2. Ως Δημόσιες δαπάνες αναγνωρίζονται όσες προβλέπονται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης. Κατ' εξαίρεση αναγνωρίζονται ως Δημόσιες δαπάνες και όσες δεν προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου αλλά εξυπηρετούν αιτιολογημένα τους σκοπούς των φορέων της Κεντρικής Διοικήσεως.»

⁴ Το άνω ποσό, αναπροσαρμοζόμενο εκάστοτε με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών, ανέρχεται ήδη σε 2.500 €

δ. (1) Στη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 214 Α του Κ. Πολ. Δικ. ορίζεται ότι «Οι διάδικοι μπορούν να συμβιβάζονται, μετά την επέλευση της εκκρεμοδικίας μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης και χωρίς να υφίσταται στάση της δίκης, όταν αντικείμενό της είναι ιδιωτικού δικαίου διαφορά, για την οποία επιτρέπεται κατά το ουσιαστικό δίκαιο να συνομολογηθεί συμβιβασμός».

ε. (2) Περαιτέρω, στις διατάξεις των άρθρων 871 και 904 του Α.Κ. ορίζεται ότι: «871. Με τη σύμβαση του συμβιβασμού οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μία φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση».

« 904. Όποιος έγινε πλουσιότερος χωρίς νόμιμη αιτία από την περιουσία ή με ζημία άλλου έχει υποχρέωση να αποδώσει την ωφέλεια. Η υποχρέωση αυτή γεννιέται ιδίως σε περίπτωση παροχής αχρεώστητης ή παροχής για αιτία που δεν επακολούθησε ή έληξε ή αιτία παράνομη ή ανήθηκη».

III. Από τη συνδυαστική ερμηνεία των προαναφερθεισών διατάξεων συνάγονται τα ακόλουθα:

1. α. Στην Κεντρική Υπηρεσία του ΝΣΚ, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Ν. 3086/2002, λειτουργούν οι Επιτροπές, οι οποίες, μεταξύ άλλων, γνωμοδοτούν και για τη συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ενδίκων βοηθημάτων από το Δημόσιο και για την παραίτηση από αγωγές ή άλλα ένδικα βοηθήματα, που ασκήθηκαν από αυτό. Τις αρμοδιότητες αυτές ασκούν τα Τμήματα του ΝΣΚ, όταν το οικονομικό αντικείμενο υπερβαίνει το όριο αρμοδιότητας των Επιτροπών.

β. Αντίστοιχη προς την άνω δυνατότητα για συμβιβαστική επίλυση διαφορών ή αναγνώριση απαιτήσεων κλπ. κατά του Δημοσίου προβλέπεται με το άρθρο 19 Ν. 3086/2002 και για τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.), στα οποία ο χειρισμός των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων των Γραφείων Νομικού Συμβούλου και των Δικαστικών Γραφείων, που λειτουργούν σε αυτά, γίνεται σύμφωνα με τη διαδικασία που διέπει το Ν.Σ.Κ. και εφαρμόζεται για το Δημόσιο, ως άνω.

Της δυνατότητας, όμως, εφαρμογής της διαδικασίας που διέπει το Ν.Σ.Κ. εξαιρούνται τα Α.Ε.Ι., των οποίων ο χειρισμός δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων κλπ. γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν τα Πανεπιστημιακά αυτά Ιδρύματα.

γ. Διατάξεις σχετικές με τη διαδικασία χειρισμού δικαστικών ή εξωδίκων υποθέσεων των Α.Ε.Ι. και εν προκειμένω του ΕΚΠΑ είναι αφενός μεν οι διατάξεις του άρθρου 272 του Ν. 5343/1932, περί του Δικαστικού Τμήματος του Πανεπιστημίου, το οποίο μετετράπη σε Δικαστικό Γραφείο Ν.Σ.Κ.⁵ και ήδη λειτουργεί ως Γραφείο Νομικού Συμβούλου⁶, αφετέρου δε οι κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου αυτού διατάξεις του εκδοθέντος Κανονισμού Λειτουργίας του Δικαστικού (Τμήματος) Γραφείου με αριθ. 1612/19562/1981, που εγκρίθηκε με την από 16.4/4.5.81 Απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

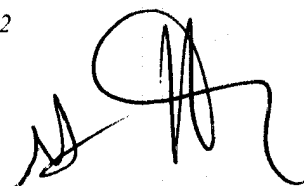
Στις διατάξεις του Κανονισμού αυτού, που εξακολουθούν να ισχύουν, καθ' ο μέρος δεν έχουν τροποποιηθεί από τη μετατροπή, δια νόμου, του Δικαστικού Τμήματος σε Γραφείο Νομικού Συμβούλου του Ν.Σ.Κ., μεταξύ άλλων προβλέπεται και δυνατότητα υποβολής εισήγησης στο τότε Οικονομικό Συμβούλιο και αυτού καταργηθέντος, ήδη, στη Σύγκλητο, υπέρ της οποίας υφίσταται το τεκμήριο της αρμοδιότητας, για αναγνώριση απαίτησης κατά του ΕΚΠΑ ή συμβιβαστικής επίλυσης διαφοράς (άρθρο 6), καθώς επίσης και αποδοχής δικαστικής απόφασης σε βάρος του ΕΚΠΑ ή άσκησης ενδίκου μέσου (άρθρο 9).

Οι διατάξεις του άνω Κανονισμού είναι αυτές που διέπουν το ΕΚΠΑ και ρυθμίζουν τα του χειρισμού των δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων του και τη δυνατότητα αυτού για συμβιβαστική επίλυση διαφορών, αναγνώριση απαιτήσεων κλπ., καθώς και την ακολουθητέα διαδικασία, στην οποία αναφέρεται η κατά τη διάταξη του άρθρου 19 Ν. 3086/2002 γενική εξαίρεση των Α.Ε.Ι..

Συνεπώς, το ΝΣΚ στερείται αρμοδιότητας να αποφανθεί επί ερωτήματος, σχετικού με το χειρισμό δικαστικών ή εξωδίκων υποθέσεων των ΑΕΙ, όπως εν προκειμένω το αίτημα συμβιβαστικής επίλυσης διαφορών του ΕΚΠΑ, διότι η αρμοδιότητα αυτή ανήκει στο γραφείο Νομικού Συμβούλου στο ΕΚΠΑ, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν το Ίδρυμα, και συγκεκριμένα με τις ισχύουσες διατάξεις του προαναφερθέντος Κανονισμού.

⁵ με το άρθρο 25 του ν. 4464/1965

⁶ με το άρθρο 14 παρ. 3 του Ν. 227/1994 και το άρθρο 17 του Ν. 3086/2002

2. α. Σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του Ν.Δ. 496/1974, που διέπουν τη δράση των ν.π.δ.δ., μεταξύ των οποίων και των ΑΕΙ, κάθε σύμβαση αυτών, που δημιουργεί υποχρέωση σε βάρος τους, δεν επιτρέπεται να συνομολογηθεί, εάν δεν προβλέπεται από τις διέπουσες αυτά γενικές ή ειδικές διατάξεις⁷ (άρθρο 40). Επίσης, κάθε σύμβαση αυτών, που έχει αντικείμενο ανώτερο ορισμένου ποσού (ήδη 2.500 €) ή δημιουργεί διαρκείς υποχρεώσεις σε βάρος τους υποβάλλεται στον τύπο του ιδιωτικού εγγράφου, εάν δεν ορίζεται το αντίθετο. **Η μη τήρηση του εγγράφου αυτού τύπου**, που μπορεί και με χωριστά έγγραφα να γίνει η σχετική πρόταση και η αποδοχή της, **συνεπάγεται ακυρότητα της σύμβασης**. Η ακυρότητα αυτή αίρεται σε περίπτωση που δεν υπάρξει μεν γραπτή αποδοχή της πρότασης αλλά η σύμβαση εκπληρωθεί (άρθρο. 41).

β. Η διοικητική δράση, που αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση του κράτους, διέπεται όχι μόνο από την αρχή της νομιμότητας αλλά και από την αρχή της αποτελεσματικότητας. Υπό το πρίσμα αυτό η διοίκηση δρα μεν εντός του πλαισίου των νόμων (Ν.Δ. 496/1974), ενεργώντας και ό,τι αυτοί της επιτρέπουν, ωστόσο δεν της απαγορεύεται να ενεργήσει και πράξη που δεν προβλέπεται μεν από το νόμο, ούτε είναι αντίθετη προς αυτόν, αλλά είναι λειτουργική για το οικείο ν.π.δ.δ., προάγει τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντά του⁸. Προδήλως, η ενεργούμενη πράξη πρέπει να ανταποκρίνεται στο ανάλογο ή προσήκον μέτρο και να μην υπερβαίνει τα εύλογα όρια, που διαγράφονται στο νόμο και τη νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Σύμφωνα με δε τη νομολογία του Δικαστηρίου αυτού (Ελεγκ.Συν.) αναγνωρίζονται ως νόμιμες δαπάνες, που δεν προβλέπονται μεν ρητά από διατάξεις νόμων αλλά, κατ' αποδοχή σχετικής αιτιολόγησης της Διοίκησης,

⁷ Συναφώς, με τη διάταξη του άρθρου 22 παρ. 2 του Ν. 2362/1995, όπως ισχύει μετά το Ν. 3871/2010, ορίζεται ότι: «2. Ως Δημόσιες δαπάνες αναγνωρίζονται όσες προβλέπονται από διάταξη τυπικού νόμου ή κανονιστικής διοικητικής πράξης. Κατ' εξαίρεση αναγνωρίζονται ως Δημόσιες δαπάνες και όσες δεν προβλέπονται ρητά από διάταξη νόμου αλλά εξυπηρετούν αιτιολογημένα τους σκοπούς των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης.»

⁸ Κατά το άρθρο 22 παρ. 2 Ν. 2362/1995 «... εξυπηρετούν αιτιολογημένα τους σκοπούς των φορέων της Κεντρικής Διοίκησης.»

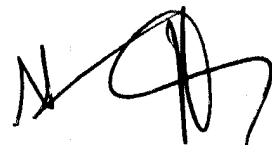
εξυπηρετούν σκοπούς του οικείου φορέα (ν.π.δ.δ.), τηρουμένων και των δημοσιολογιστικών αρχών⁹. Υπό το πρίσμα αυτό η Διοίκηση του ΕΚΠΑ έχει τη διακριτική ευχέρεια να διαχειριστεί σχέσεις που διέπονται από το ιδιωτικό δίκαιο, εντός των ορίων των διατάξεων του Α.Κ. (π.χ. άρθρα 871 και 904), Κ.Πολ. Δικ. (π.χ. άρθρο 214 Α) και του Κανονισμού του, εφόσον, βεβαίως, δεν απαγορεύεται τούτο ρητώς από άλλη διάταξη, αλλά και χωρίς να απαιτείται η ύπαρξη ρητής προς τούτο διάταξης¹⁰.

IV. α. Από τη συνεκτίμηση του ερωτήματος του Πρύτανη και της τελικής πρότασης συμβιβασμού της αιτούσας εταιρίας, των προαναφερθέντων δικογράφων της αιτούσας και του ΕΚΠΑ, καθώς και των λοιπών εγγράφων του οικείου φακέλου, προκύπτει ότι πράγματι υφίσταται αμφισβήτηση των αξιώσεων της εταιρίας, οι οποίες κατά τους ισχυρισμούς της αντιστοιχούν προς την αμοιβή, που της καταβαλλόταν παγίως, σε συνέχεια και εφαρμογή προγενέστερης σύμβασής της με το ΕΚΠΑ και ότι έχουν εκδοθεί βεβαιώσεις εκτέλεσης των υπηρεσιών φύλαξης για κάθε μήνα, από τις εκάστοτε τριμελείς Επιτροπές παραλαβής, που προέβλεπε η αρχική από 23-11-2007 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Ωστόσο, οι παρασχεθείσες υπηρεσίες φύλαξης αφορούν χρόνο κατά τον οποίο είχε ήδη λήξει η νόμιμη σύμβαση παροχής υπηρεσιών φύλαξης. Συνεπώς, νομική βάση των αξιώσεων της εταιρίας δεν μπορεί να είναι η μετά του ΕΚΠΑ επικαλούμενη σύμβαση, αλλά αυτή του

⁹ Πρβλ μεταξύ πολλών και την 41/2011 ΕΣ (ΠΡΑΞΗ-Τμ. VII), όπου:

... « Κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, που αποτυπώνουν προϊσχύσασα γενική αρχή του δημοσιονομικού δικαίου, που απορρέει από τη συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της νομιμότητας που διέπει τη δράση των διοικητικών οργάνων και συνάγεται από βασικές διατάξεις του (άρθρα 3, 13 και 40 του ν.δ/τος 496/1974, 1 παρ. 2α'), οι Ο.Τ.Α. α' βαθμού δύνανται νομίμως να προβαίνουν στη διάθεση πιστώσεων και την συνακόλουθη καταβολή δαπανών, που δεν προβλέπονται μεν από διάταξη νόμου, όμως: α) είναι λειτουργικές για τον οικείο Ο.Τ.Α., συνάδουν δηλαδή προδήλως με την αποστολή και τις αρμοδιότητές του και συμβάλλουν στην εκπλήρωση των σκοπών του ή στην αντιμετώπιση των λειτουργικών αναγκών του, υπό την έννοια ότι η μη πραγματοποίησή τους θα προκαλούσε πρόβλημα στην παροχή υπηρεσίας ή θα εμπόδιζε την επιδίωξη των νομίμων σκοπών του, β) σχετίζονται με την ανάπτυξη δραστηριοτήτων εκ μέρους του Ο.Τ.Α., οι οποίες προάγουν τα κοινωνικά, πολιτικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών του ή συμβάλλουν στην ενεργό συμμετοχή τους για την προαγωγή των τοπικών υποθέσεων και δραστηριοτήτων του Ο.Τ.Α και γ) ανταποκρίνονται στο ανάλογο ή προσηκόν μέτρο, χωρίς να υπερβαίνουν τα εύλογα όρια που διαγράφονται με την τήρηση της αρχής της οικονομικότητας, ενόψει των συνθηκών πραγματοποίησής τους (Πράξη VII Τμήματος 363/2010).

¹⁰ Όπως π.χ. άρθρο 1 Ν. 4600/1966), που καθιέρωσε τη δια δικαστικού συμβιβασμού δυνατότητα του Δημοσίου να προβαίνει σε επίλυση διαφοράς από έννομη σχέση, διεπόμενη από το δημόσιο δίκαιο και συγκεκριμένα από τη φορολογική νομοθεσία (ΝΣΚ. 277/2013), ή το νεώτερο άρθρο 70 Ν. 2238/1994, με το οποίο προβλέφθηκε και η δυνατότητα εξώδικου συμβιβασμού στο πλαίσιο της φορολογικής νομοθεσίας.

αδικαιολόγητου πλουτισμού (Α.Κ. 904) για αιτία λήξασα, με βάση την οποία το ΕΚΠΑ οφείλει να αποδώσει στην αιτούσα ό,τι ωφελήθηκε επί ζημία της αιτούσας από την συνέχιση της παροχής των υπηρεσιών φύλαξης.

Περαιτέρω, οι αγωγικές αξιώσεις του ΕΚΠΑ θα εκτιμηθούν με βάση τα συγκεκριμένα στοιχεία, που διαθέτει το ίδρυμα, για την πιθανότητα ευδοκίμησης της οικείας δικαστικής κρίσης.

β. Ειδικότερα, στην προκείμενη περίπτωση, οι εκατέρωθεν διαφορές, για τις οποίες τίθεται το ερώτημα περί του εάν επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης συμβιβαστικής επίλυσής τους, έχουν προκύψει της μεν αιτούσας εταιρίας από την παροχή υπηρεσιών φύλαξης των κτιρίων και του περιβάλλοντος χώρου του ΕΚΠΑ από την αιτούσα, μετά τη λήξη νόμιμης προϋπάρχουσας σύμβασης, του δε Πανεπιστημίου από κακή ή πλημμελή παροχή των υπηρεσιών φύλαξης. Η ειρηνική δια του συμβιβασμού επίλυση των διαφορών αυτών, εξυπηρετεί και τους σκοπούς του ΕΚΠΑ, εφόσον δε τηρηθούν και οι προαναφερθείσες αρχές και η σχετική νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου, υφίσταται η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων, όπως: **(α)** δικαστικού συμβιβασμού, προβλεπόμενου από το άρθρο 214 Α' Κ.Πολ.Δικ., ή **(β)** εξωδικαστικού συμβιβασμού, κατά το άρθρο 871 ΑΚ.. Άλλωστε, η δυνατότητα αυτή του ΕΚΠΑ συνάδει και με την αρμοδιότητα διαχείρισης της ιδιωτικής περιουσίας του, αλλά και με το δικαίωμα παροχής έννομης προστασίας, στο οποίο εμπíπτουν δικαιώματα και δικαστικού ή εξωδικαστικού συμβιβασμού, παραίτησης από ένδικο μέσο κλπ..

IV. Συμπέρασμα

Με βάση τις ερμηνευτικές ως άνω παραδοχές, τα παρατιθέμενα πραγματικά περιστατικά στο ιστορικό και την υπαγωγή αυτών στους εφαρμοστέους κανόνες δικαίου, η απάντηση, που, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, αρμόζει στο τιθέμενο ερώτημα είναι ότι:

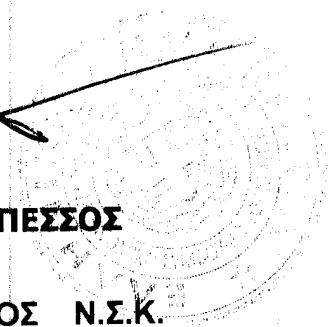

(α) Ο χειρισμός των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων (του αιτούμενου συμβιβασμού, της αποδοχής δικαστικής απόφασης σε βάρος του ΕΚΠΑ ή άσκησης ενδίκου μέσου ή παραίτησης από αυτό) ανήκει στην αρμοδιότητα του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του ΕΚΠΑ, σύμφωνα με τις διέπουσες αυτό διατάξεις, μεταξύ των οποίων και οι ισχύουσες διατάξεις του με αριθ. 1612/19562/1981 Κανονισμού του Πανεπιστημίου Αθηνών.

(β) Επιτρέπεται, κατ' αρχήν, στο ΕΚΠΑ να συνάψει σύμβαση επίλυσης δια συμβιβασμού των προαναφερθεισών αξιώσεων της αιτούσας εταιρίας «MONDIAL POL SECURITY A.E.», με βάση τις διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού και των αξιώσεων του ΕΚΠΑ κατά της εταιρίας, από πλημμελή παροχή των υπηρεσιών φύλαξης, για τις οποίες έχει ασκήσει τη με αριθ. καταθ. 126324/2014/12-11-2014 αγωγή του στο Πολ. Πρωτ. Αθήνας, εφόσον συντρέχουν οι προς τούτο ουσιαστικές προϋποθέσεις συμβιβασμού και τηρηθεί η προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία του Κανονισμού του ΕΚΠΑ.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 19 - 12 - 2014

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΕΣΣΟΣ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩ. ΣΠΑΝΟΣ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ Ν.Σ.Κ.